

การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

A Study of State and Problems in Learning and Teaching Management of Department of Administrative Nursing and Basic Concepts Nursing Practice, Phrapokklao Nursing College, Chanthaburi

กวิทย์ พาสนาโสภณ, วท.ม. (สรีรวิทยา)¹
Phawothai Phasanasophon, M.Sc. (Physiology)¹

รัชชกมล กลิ่นชาติ, พย.ม. (การพยาบาลศึกษา)²
Rudchanok Klinchat, M.N.S. (Nursing Education)²

สุมาลี ราชนิยม, พย.ม.³
Sumalee Rachaniyom, B.N.S.³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์ภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล จำนวน 12 คน และนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 513 คน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน มีค่าความเชื่อมั่น .95 และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม 2559 ถึงเดือนมกราคม 2560 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) อาจารย์และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนแต่ละด้านโดยรวมอยู่ในระดับดี ดังนี้ ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ($M = 4.33, SD = .39$ และ $M = 3.87, SD = .67$ ตามลำดับ) ด้านผู้สอน ($M = 4.45, SD = .47$ และ $M = 4.20, SD = .47$ ตามลำดับ) ด้านผู้เรียน ($M = 3.70, SD = .45$ และ $M = 3.99, SD = .55$ ตามลำดับ) ด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุน ($M = 3.86, SD = .22$ และ $M = 3.85, SD = .58$ ตามลำดับ) และด้านการประเมินผล ($M = 4.29, SD = .31$ และ $M = 4.06, SD = .64$ ตามลำดับ) และ 2) อาจารย์และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยรวมในระดับมาก ($M = 4.41, SD = .46$ และ $M = 3.98, SD = .81$ ตามลำดับ)

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยฯ ควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงรายวิชาตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: สภาพ ปัญหา การจัดการเรียนการสอน

^{1, 2, 3} พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

^{1, 2, 3} Registered Nurse, Senior Professional Level, Phrapokklao Nursing College, Chanthaburi

¹ ผู้เขียนหลัก (Corresponding author) E-mail: phawothai@gmail.com

Abstract

This descriptive research aimed to study the state and problems in learning and teaching management of department of administrative nursing and basic concepts nursing practice. The samples consisted of 12 instructors of department of administrative nursing and basic concepts nursing practice and 513, 1st-4th year nursing students, Phrapokklao Nursing College, Chanthaburi in an academic year of 2016. The research instruments were composed of a questionnaire of opinion toward the state and problems in learning and teaching management with the reliability of .95, and an interview guide of opinion toward the state and problems in learning and teaching management. Data were collected from December, 2016 to January, 2017. Statistics used for data analysis included mean and standard deviation.

The research results revealed that 1) the instructors and nursing students had the overall mean scores of opinion toward the state and problems in learning and teaching management in each dimension at a good level:- dimension of curriculum and curriculum implementation ($M = 4.33, SD = .39$ and $M = 3.87, SD = .67$, respectively); dimension of instructor ($M = 4.45, SD = .47$ and $M = 4.20, SD = .47$, respectively); dimension of learner ($M = 3.70, SD = .45$ and $M = 3.99, SD = .55$, respectively); dimension of learning and teaching management and facilities ($M = 3.86, SD = .22$ and $M = 3.85, SD = .58$, respectively); and dimension of evaluation ($M = 4.29, SD = .31$ and $M = 4.06, SD = .64$, respectively); and 2) the instructors and nursing students had the overall mean scores of needs toward development of learning and teaching management at a high level ($M = 4.41, SD = .46$ and $M = 3.98, SD = .81$, respectively).

This research suggests that an academic department of the college should use this research results as a guideline of learning and teaching plans as well as course modification to emphasize its effectiveness in improving education.

Keywords: State, Problem, Learning and teaching management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 กำหนดไว้ว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีความมุ่งหมาย

และหลักการในหมวด 1 บททั่วไป มาตรา 6 คือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และได้กำหนดแนวทางจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 คือ จัดเนื้อหา

สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เป็นสถานบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหนึ่ง ซึ่งจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพพยาบาล โดยอยู่ภายใต้การตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพโดยสภาการพยาบาล การที่วิทยาลัยฯ จัดการเรียนการสอนตามมาตรฐาน จึงต้องมีการประเมินการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คณะผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาซึ่งรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้แก่ มหัศจรรย์แห่งโมเลกุล คีลปะและชีวิต จุลชีวะและปรสิตวิทยา กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1 และ 2 ชีวเคมี แนวคิดพื้นฐาน ทฤษฎี กระบวนการพยาบาล การประเมินสุขภาพ หลักการและเทคนิคการพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ วิจัยทางการพยาบาล การรักษาโรคเบื้องต้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และการบริหารการพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยรายวิชาดังกล่าวใช้สอนนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ทั้งนี้ ผู้สอนมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดการ

เรียนการสอนทางการพยาบาลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ตามองค์ประกอบของการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุน และด้านการประเมินผล รวมทั้งศึกษาความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) อาจารย์ภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 คน และ 2) นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 133 คน 117 คน 84 คน และ 179 คน ตามลำดับ รวมจำนวน 513 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 525 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 525 คน

เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร จำนวน 8 ข้อ ด้านผู้สอน จำนวน 8 ข้อ ด้านผู้เรียน จำนวน 13 ข้อ ด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุน จำนวน 11 ข้อ และด้านการประเมินผล จำนวน 6 ข้อ รวมจำนวนทั้งสิ้น 46 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1-5 ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ส่วนเกณฑ์การแปลผลคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มีความคิดเห็นในระดับต้องปรับปรุง (1.00-1.50 คะแนน) ในระดับพอใช้ (1.51-2.50 คะแนน) ในระดับปานกลาง (2.51-3.50 คะแนน) ในระดับดี (3.51-4.50 คะแนน) และในระดับดีมาก (4.51-5.00 คะแนน)

ส่วนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน จำนวนทั้งสิ้น 10 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1-5 ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ส่วนเกณฑ์การแปลผลคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด (1.00-1.50 คะแนน) ในระดับน้อย (1.51-2.50 คะแนน) ในระดับปานกลาง (2.51-3.50 คะแนน) ในระดับมาก (3.51-4.50 คะแนน) และในระดับมากที่สุด (4.51-5.00 คะแนน)

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุน และด้านการประเมินผล

สำหรับภาคตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือนี้ คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน

3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ชั้นปีละ 10 คน รวมจำนวน 40 คน ด้วยวิธีการของครอนบาช ได้ค่าเท่ากับ .95

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้ 1) หลังจากโครงการวิจัยได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน จังหวัดจันทบุรี (เอกสารรับรอง เลขที่ CTIREC 030 วันที่ 19 สิงหาคม 2559) คณะผู้วิจัยจึงเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล และ 2) ผู้วิจัยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และสิทธิในการถอนตัวจากการวิจัย รวมทั้งแจ้งว่าข้อมูลจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับ และนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยพบกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง (ข้อ 2) จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลา 20-30 นาที และดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง (อาจารย์ จำนวน 6 คน และตัวแทนนักศึกษา ชั้นปีละ 5 คน) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม 2559 ถึงเดือนมกราคม 2560

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน และข้อมูลความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล

1.1 ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรโดยรวมในระดับดี ($M = 4.33, SD = .39$ และ $M = 3.87, SD = .67$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อสำหรับอาจารย์ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ แหล่งฝึก

ภาคปฏิบัติวิชาปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้นและวิชาปฏิบัติการบริหารการพยาบาลมีความเหมาะสม ($M = 4.86$, $SD = .38$) และ มีการประเมินการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพื่อปรับปรุงรายวิชาและเป็นข้อมูลนำเข้าไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร ($M = 4.86$, $SD = .38$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ลักษณะวิชาและจำนวนหน่วยกิตมีประโยชน์สำหรับวิชาชีพ (ศิลปะและชีวิต) ($M = 3.43$,

$SD = .53$) สำหรับนักศึกษา ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ลักษณะวิชาและจำนวนหน่วยกิตมีประโยชน์สำหรับวิชาชีพ (กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1 และ 2 ($M = 4.56$, $SD = .64$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ลักษณะวิชาและจำนวนหน่วยกิตมีประโยชน์สำหรับวิชาชีพ (ปฏิบัติการบริหารการพยาบาล) ($M = 3.11$, $SD = 2.06$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม

ข้อความ	อาจารย์ (n = 12)			นักศึกษา (n = 513)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1. รายวิชาในกลุ่มพื้นฐานวิชาชีพของหลักสูตรมีความก้าวหน้า ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.71	.48	ดี	4.04	.55	ดี
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร	3.86	.37	ดี	4.06	.66	ดี
3. การจัดรายวิชาเรียนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาลในแต่ละชั้นปีมีความเหมาะสม	4.43	.53	ดี	3.90	.93	ดี
4. ลักษณะวิชาและจำนวนหน่วยกิตมีประโยชน์สำหรับวิชาชีพ						
ภาคทฤษฎี						
4.1 มหัศจรรย์แห่งโมเลกุล	3.86	.37	ดี	3.62	.73	ดี
4.2 ศิลปะและชีวิต	3.43	.53	ปานกลาง	3.64	.85	ดี
4.3 จุลชีวะและปรสิตวิทยา	4.14	.69	ดี	4.14	.88	ดี
4.4 กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1 และ 2	4.57	.53	ดีมาก	4.56	.64	ดีมาก
4.5 ชีวเคมี	4.14	.69	ดี	3.89	1.00	ดี
4.6 แนวคิดพื้นฐาน ทฤษฎี กระบวนการพยาบาล	4.57	.53	ดีมาก	4.41	.65	ดี
4.7 การประเมินสุขภาพ	4.57	.53	ดีมาก	4.41	.83	ดี
4.8 หลักการและเทคนิคการพยาบาล	4.43	.78	ดี	4.47	.78	ดี
4.9 วิจัยทางการพยาบาล	4.29	.48	ดี	3.50	1.72	ปานกลาง
4.10 การรักษาโรคเบื้องต้น	4.29	1.13	ดี	3.19	2.08	ปานกลาง
4.11 การบริหารการพยาบาล	3.86	1.73	ดี	3.13	2.06	ปานกลาง
ภาคปฏิบัติ						
4.12 ปฏิบัติหลักการและเทคนิคการพยาบาล	4.43	.77	ดี	4.16	1.32	ดี
4.13 ปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้น	4.71	.48	ดีมาก	3.19	2.07	ปานกลาง
4.14 ปฏิบัติการบริหารการพยาบาล	4.71	.48	ดีมาก	3.11	2.06	ปานกลาง

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์ (n = 12)			นักศึกษา (n = 513)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
5. อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิ/ประสบการณ์สอนตรงตามรายวิชา	4.43	.55	ดี	4.39	.78	ดี
6. แหล่งฝึกภาคปฏิบัติวิชาปฏิบัติหลักการและเทคนิคการพยาบาลเป็นไปตามข้อกำหนดหรือเกณฑ์	4.71	.48	ดีมาก	4.02	1.19	ดี
7. แหล่งฝึกภาคปฏิบัติวิชาปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้นและวิชาปฏิบัติการบริหารการพยาบาลมีความเหมาะสม	4.86	.38	ดีมาก	3.31	1.86	ปานกลาง
8. มีการประเมินการจัดการเรียนการสอนรายวิชา เพื่อปรับปรุงรายวิชาและเป็นข้อมูลนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร	4.86	.38	ดีมาก	4.11	1.00	ดี
โดยรวม	4.33	.39	ดี	3.87	.67	ดี

ในส่วนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ พบว่ามีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ ภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาลสามารถจัดการเรียนการสอนได้ครอบคลุมตามหลักสูตรที่ผ่านการรับรองจากองค์กรวิชาชีพ รายวิชาส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในการนำไปประกอบวิชาชีพในอนาคต ได้มีการสอนก่อนฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เต็มที่ จุดอ่อนคือบางรายวิชา ความรู้จากหัวข้อและเนื้อหาภาคทฤษฎียังไม่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง บางรายวิชามีเนื้อหาหนัก แต่มีการลดจำนวนชั่วโมงสอน

1.2 ด้านผู้สอน พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านผู้สอนโดยรวมในระดับดี ($M = 4.45, SD = .47$ และ $M = 4.20, SD = .47$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนก

เป็นรายข้อ สำหรับอาจารย์ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการวางแผนและเตรียมตัวสอน โดยจัดทำแผนการสอนรายวิชา (มคอ.3, มคอ.4) เสร็จ และแจกผู้เรียนก่อนการเรียนการสอน ($M = 4.71, SD = .75$) มีวุฒิภาวะ แสดงท่าทีเป็นมิตร ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ ($M = 4.71, SD = .48$) และการแต่งกายเหมาะสม บุคลิกภาพดี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($M = 4.71, SD = .48$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ หลากหลาย ($M = 4.00, SD = .00$) สำหรับนักศึกษา ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การแต่งกายเหมาะสม บุคลิกภาพดี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($M = 4.49, SD = .59$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ หลากหลาย ($M = 3.90, SD = .68$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านผู้สอนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม

ข้อความ	อาจารย์ (n = 12)			นักศึกษา (n = 513)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1. มีการวางแผนและเตรียมตัวสอน โดยจัดทำแผนการสอน รายวิชา (มคอ.3, มคอ.4) เสร็จ และแจกผู้เรียนก่อนการเรียนการสอน	4.71	.75	ดีมาก	4.32	.66	ดี
2. เชื่อมโยงความรู้/ประสบการณ์ภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ ของวิชาชีพ	4.14	.90	ดี	4.29	.63	ดี
3. มีความรู้/ความสามารถ/ประสบการณ์ในสาระวิชา สามารถถ่ายทอดได้อย่างเข้าใจ	4.57	.53	ดีมาก	4.24	.73	ดี
4. จัดทำเอกสารประกอบการสอน	4.43	.78	ดี	4.07	.66	ดี
5. มีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ หลากหลาย	4.00	.00	ดี	3.90	.68	ดี
6. มีวุฒิภาวะ แสดงท่าทีเป็นมิตร ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้เรียน และตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ	4.71	.48	ดีมาก	4.17	.64	ดี
7. กระตุ้นและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน	4.29	.75	ดี	4.15	.63	ดี
8. การแต่งกายเหมาะสม บุคลิกภาพดี เป็นตัวอย่างที่ดี แก่ผู้เรียน	4.71	.48	ดีมาก	4.49	.59	ดี
โดยรวม	4.45	.47	ดี	4.20	.47	ดี

ในส่วนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ พบว่า คุณวุฒิ คุณสมบัติของผู้สอน ส่วนใหญ่ตรงและเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน มีความเสียสละ มีการกระตุ้นผู้เรียน เข้าใจผู้เรียน และมีข้อเสนอแนะว่าปัจจุบัน ผู้สอนควรเข้าใจความเป็นปัจเจกบุคคล เข้าใจวิธีการสอนที่ต้องมีการเรียนรู้ร่วมกัน ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ได้ มีความสามารถในการกระตุ้นผู้เรียนให้ช่างซักถามและเรียนรู้ตามหัวใจ นักปราชญ์ สอน/นิเทศโดยไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณเหยียดหยาม/ทอดทิ้งเมื่อขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ

1.3 ด้านผู้เรียน พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านผู้เรียนโดยรวมในระดับดี ($M = 3.70, SD = .45$ และ $M = 3.99, SD = .55$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนก

เป็นรายข้อสำหรับอาจารย์ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ($M = 4.29, SD = .75$) สามารถเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($M = 4.29, SD = .75$) และปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทร มีภาวะผู้นำ ($M = 4.29, SD = .48$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ($M = 2.86, SD = .37$) สำหรับนักศึกษา ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ($M = 4.34, SD = .65$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน” ($M = 3.14, SD = .80$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัด
การเรียนการสอนด้านผู้เรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม

ข้อความ	อาจารย์ (n = 12)			นักศึกษา (n = 513)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1. มีจิตบริการ	4.00	.57	ดี	4.17	.67	ดี
2. มีการคิดเชิงวิเคราะห์	3.43	.78	ปานกลาง	3.95	.67	ดี
3. ให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ร่วมคิด และ ร่วมตัดสินใจ	3.71	.48	ดี	4.11	.64	ดี
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.29	.75	ดี	4.34	.65	ดี
5. มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เรียน	3.57	.78	ดี	3.93	.76	ดี
6. สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ รู้ศักยภาพและ จุดอ่อนของตน	3.43	.78	ปานกลาง	3.94	.71	ดี
7. สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิจัย นวัตกรรม ในการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูล	3.29	.75	ปานกลาง	3.95	.77	ดี
8. สามารถทำงานเป็นทีม ปรับตัว และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ให้บริการ ผู้ร่วมงาน	4.00	.57	ดี	4.14	.73	ดี
9. สามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์และสถิติ การสื่อสาร	3.29	.48	ปานกลาง	3.88	.73	ดี
10. สามารถเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.29	.75	ดี	4.02	.76	ดี
11. สามารถปฏิบัติทักษะการพยาบาลอย่างเป็นองค์รวม โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล กระบวนการพยาบาล	3.71	.75	ดี	3.99	.81	ดี
12. ปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทร มีภาวะผู้นำ	4.29	.48	ดี	4.27	.89	ดี
13. สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน	2.86	.37	ปานกลาง	3.14	.80	ปานกลาง
โดยรวม	3.70	.45	ดี	3.99	.55	ดี

ในส่วนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้เรียนในปัจจุบันควรมีลักษณะของการใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ มีความคิดเป็นของตนเอง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีการศึกษาค้นคว้าเอง และนำสิ่งที่เรียนรู้มาช่วยเหลือกัน แบ่งปันกัน ลักษณะที่ส่งเสริมการเรียนรู้คือ ผู้เรียนต้องฝึกคิด ฝึกการเป็นผู้นำ การตัดสินใจ ช่างซักถามในเชิงวิชาการ ใฝ่เรียนรู้

แสวงหาความรู้ที่มีความหลากหลาย ส่วนลักษณะที่ขัดแย้ง/เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้คือ การไม่ซักถาม การคุยเล่น ใช้เวลากับสื่อทางอินเทอร์เน็ตผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ งานที่ได้รับมอบหมายมีมากเกินไป ทำให้มีเวลาเรียนรู้ด้วยตนเองน้อย เกิดความอ่อนล้า การรู้สึกถูกบังคับ ถูกตำหนิต่อหน้าผู้อื่น/ผู้ป่วย ถูกตัดสินโดยฟังจากเสียง

คนส่วนใหญ่ ข้อเสนอแนะคือ ปรับทัศนคติ/พฤติกรรม การเรียนรู้ ปรับการใช้สื่อทางอินเทอร์เน็ต ส่วนการมอบหมาย งานควรมีความเหมาะสม

1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุน พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น ต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดการ เรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนโดยรวมในระดับดี ($M = 3.86, SD = .22$ และ $M = 3.85, SD = .58$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนก เป็นรายข้อ สำหรับอาจารย์ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดตารางสอนรายวิชาของแต่ละชั้นปีเป็นไปตามหน่วยกิต ($M = 4.71, SD = .48$) วิธีที่ใช้สอนในรายวิชาภาคทฤษฎี (แบบบรรยาย) ($M = 4.71, SD = .48$) และ วิธีที่ใช้

สอนในรายวิชาภาคปฏิบัติ (แบบนิเทศ) ($M = 4.71, SD = .48$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ วิธีที่ใช้ สอนในรายวิชาภาคทฤษฎี (แบบบูรณาการ) ($M = 2.00, SD = 1.52$) และ วิธีที่ใช้สอนในรายวิชาภาคทฤษฎี (แบบโครงการ) ($M = 2.00, SD = 1.52$) สำหรับนักศึกษา ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การสอนเป็นไปตามแผน การสอนรายวิชา (มคอ.3, มคอ.4) ($M = 4.05, SD = .79$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ วิธีที่ใช้สอนในรายวิชา ภาคทฤษฎี (แบบโครงการ) ($M = 3.61, SD = .78$) และ วิธีที่ใช้สอนในรายวิชาภาคทฤษฎี (แบบบูรณาการ) ($M = 3.61, SD = 1.28$) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัด การเรียนการสอนด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น รายข้อและโดยรวม

ข้อความ	อาจารย์ (n = 12)			นักศึกษา (n = 513)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1. จัดตารางสอนรายวิชาของแต่ละชั้นปีเป็นไปตามหน่วยกิต	4.71	.48	ดีมาก	4.02	.71	ดี
2. จัดกิจกรรมให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในวิชา ภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะคิดเป็น ทำเป็น	4.43	.53	ดี	4.03	.76	ดี
3. เลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับรายวิชาและมีวิธีสอน ที่หลากหลาย	4.43	.53	ดี	3.96	.74	ดี
4. วิธีที่ใช้สอนในรายวิชาภาคทฤษฎี						
4.1 แบบบรรยาย	4.71	.48	ดีมาก	3.95	.92	ดี
4.2 แบบแบ่งกลุ่มทำงาน	3.86	.69	ดี	3.80	.74	ดี
4.3 แบบบูรณาการ	2.00	1.52	พอใช้	3.80	.77	ดี
4.4 แบบโครงการ	2.00	1.52	พอใช้	3.61	.78	ดี
5. วิธีที่ใช้สอนในรายวิชาภาคทดลอง						
5.1 แบบทดลอง	3.43	1.90	ปานกลาง	3.88	1.03	ดี
5.2 แบบสาธิต	4.57	.78	ดีมาก	4.01	.78	ดี
5.3 แบบสาธิตย้อนกลับ	4.57	.78	ดีมาก	3.94	.75	ดี
5.4 แบบแบ่งกลุ่มทำงาน	2.86	2.11	ปานกลาง	3.90	.84	ดี

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์ (n = 12)			นักศึกษา (n = 513)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
6. วิธีที่ใช้สอนในรายวิชาภาคปฏิบัติ						
6.1 แบบบูรณาการ	3.43	1.81	ปานกลาง	3.61	1.28	ดี
6.2 แบบนิเทศ	4.71	.48	ดีมาก	3.76	1.18	ดี
6.3 แบบใช้ครูที่เลี้ยง	4.29	.75	ดี	3.78	1.19	ดี
6.4 แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	2.86	1.57	ปานกลาง	3.76	1.20	ดี
7. การสอนเป็นไปตามแผนการสอนรายวิชา (มคอ.3, มคอ.4)	4.43	.78	ดี	4.05	.79	ดี
8. สื่อการสอนชัดเจน เข้าใจง่าย หลากหลาย และจำนวนเพียงพอ เช่น หนังสือนักคิด หุ่นกระดู	4.14	.69	ดี	3.85	.84	ดี
9. สื่อ/เทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนในกลุ่มวิชา เช่น คอมพิวเตอร์ เข้าถึงได้ง่ายและสะดวก	4.00	.00	ดี	3.79	.81	ดี
10. มีตำรา หนังสือที่ต้องการค้นคว้า ตรงกับการเรียนรู้ และจำนวนเพียงพอต่อการใช้	3.86	.38	ดี	3.84	.85	ดี
11. ห้องเรียนมีสภาพและขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน	3.86	.69	ดี	3.71	.84	ดี
เอื้อแก่การเรียนรู้						
โดยรวม	3.86	.22	ดี	3.85	.58	ดี

ในส่วนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ พบว่าการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชามีความเหมาะสมสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง แต่มีข้อเสนอแนะว่าการแบ่งกลุ่มผู้เรียน ควรให้มีการสลับกลุ่มบ้าง เพื่อที่จะได้เรียนรู้ความคิดที่หลากหลาย วิธีการสอนที่ใช้ในแต่ละรายวิชามีความหลากหลาย แต่ที่ใช้มากที่สุดในการสอนภาคทฤษฎีคือ การบรรยายประกอบสไลด์ ซึ่งมีข้อดีคือ ทำให้ผู้เรียนได้ข้อมูลมาก เข้าใจมากกว่าการไปอ่านด้วยตนเอง แต่ข้อเสียคือ อาจทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง ข้อเสนอแนะคือ ต้องการให้สอนแล้วเกิดมโนภาพเน้นประโยคที่สำคัญ เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ อาจเป็นการบรรยายผสมการปฏิบัติ หรือมีเหตุการณ์จำลองให้ได้ฝึกหลังบทเรียนใช้เทคนิคการกระตุ้นผู้เรียนให้รู้สึกกระตือรือร้นก่อนเรียน มีการยกตัวอย่างจากประสบการณ์จริง เชื่อมโยงความรู้

ให้เข้าใจง่าย ส่วนสื่อการสอน มีหลากหลายรูปแบบมีความเหมาะสม มีข้อเสนอแนะคือ ควรจัดให้สัญญาณอินเทอร์เน็ตมีความเสถียรและครอบคลุมทุกพื้นที่การใช้งานคุณภาพเครื่องเสียงให้ฟังได้ชัดเจน พร้อมใช้งาน เครื่องฉายภาพให้มีความคมชัดมากขึ้น ควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน

1.5 ด้านการประเมินผล พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการประเมินผลโดยรวมในระดับดี ($M = 4.29, SD = .31$ และ $M = 4.06, SD = .64$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ สำหรับอาจารย์ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การประเมินโป่งใส ยุติธรรม สอดคล้องกับมคอ. ($M = 4.57, SD = .53$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการสอน

($M = 4.00, SD = .57$) สำหรับนักศึกษา ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การประเมินการค้นคว้าและนำเสนอมีความโปร่งใส ยุติธรรม ($M = 4.14, SD = .69$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย

ต่ำสุดคือ มีการปรับปรุงแก้ไขเมื่อประเมินผลระหว่างสอนพบว่าเกิดปัญหา อุปสรรค ($M = 3.98, SD = .82$) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัด การเรียนการสอนด้านการประเมินผลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม

ข้อความ	อาจารย์ (n = 12)			นักศึกษา (n = 513)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1. ประเมินการเรียนการสอนด้วยวิธีหลากหลาย เช่น การทดสอบความรู้ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การประเมินการค้นคว้าและนำเสนอ	4.29	.75	ดี	4.03	.69	ดี
2. การประเมินโปร่งใส ยุติธรรม สอดคล้องกับมคอ.	4.57	.53	ดีมาก	4.11	.75	ดี
3. การประเมินการค้นคว้าและนำเสนอมีความโปร่งใส ยุติธรรม	4.43	.53	ดี	4.14	.69	ดี
4. มีการประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการสอน	4.00	.57	ดี	4.05	.73	ดี
5. มีการปรับปรุงแก้ไขเมื่อประเมินผลระหว่างสอนพบว่า เกิดปัญหา อุปสรรค	4.14	.69	ดี	3.98	.82	ดี
6. การประเมินผลหลังการสอนมีการสรุปและนำไปวางแผน แก้ไขในปีการศึกษาถัดไป	4.29	.48	ดี	4.04	.71	ดี
โดยรวม	4.29	.31	ดี	4.06	.64	ดี

ในส่วนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ พบว่า การประเมินผลแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม ผ่านการตรวจสอบ เป็นไปตามหลักการและข้อกำหนดของหลักสูตร โดยผู้เรียน เสนอแนะว่าบางรายวิชา เช่น กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ควรปรับลดการประเมินผลด้วยการสอบแบบอัตนัยให้เหมาะสม

2. ความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนของภาควิชาบริหารและพื้นฐานการพยาบาล พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความต้องการ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยรวมในระดับมาก ($M = 4.41, SD = .46$ และ $M = 3.98, SD = .81$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ สำหรับอาจารย์ ข้อที่มี คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา แต่ละชั้นปี ให้มีการเรียงลำดับรายวิชาในการเรียน ($M = 4.57, SD = .53$) ให้มีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะจากรายวิชา

ไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ($M = 4.57, SD = .53$) และ การประเมินผลผู้เรียนให้มีความถูกต้อง ยุติธรรมตามหลักการวัดผลการศึกษา ($M = 4.57, SD = .78$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้มีการพัฒนาเทคนิค/ วิธีการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.14, SD = .69$) และ พัฒนาเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ การเข้าถึงข้อมูล ที่รวดเร็ว ทันสมัย ($M = 4.14, SD = .90$) สำหรับนักศึกษา ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การประเมินผลผู้เรียนให้มีความถูกต้อง ยุติธรรม ตามหลักการวัดผลการศึกษา ($M = 4.05, SD = .90$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา แต่ละชั้นปี ให้มีการเรียงลำดับรายวิชาในการเรียน ($M = 3.95, SD = .86$) และ จัดกิจกรรมที่กระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ($M = 3.95, SD = .97$) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม

ข้อความ	อาจารย์ (n = 6)			นักศึกษา (n = 20)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1. ปรับลักษณะวิชา/จำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาให้เหมาะสมกับวิชาชีพ	4.43	.78	มาก	3.88	.90	มาก
2. การจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา แต่ละชั้นปี ให้มีการเรียงลำดับรายวิชาในการเรียน	4.57	.53	มากที่สุด	3.95	.86	มาก
3. ให้มีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะจากรายวิชาไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างแท้จริง	4.57	.53	มากที่สุด	4.00	.93	มาก
4. ให้มีการพัฒนาเทคนิค/วิธีการจัดการเรียนการสอน	4.14	.69	มาก	4.00	.92	มาก
5. จัดกิจกรรมที่กระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	4.43	.78	มาก	3.95	.97	มาก
6. จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง	4.43	.53	มาก	3.99	.97	มาก
7. พัฒนาเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ การเข้าถึงข้อมูลที่รวดเร็ว ทันสมัย	4.14	.90	มาก	3.98	.91	มาก
8. จัดจำนวนนักศึกษาให้เหมาะสมกับห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรูที่ดี	4.43	.78	มาก	3.99	.95	มาก
9. การประเมินผลผู้เรียนให้มีความถูกต้อง ยุติธรรมตามหลักการวัดผลการศึกษา	4.57	.78	มากที่สุด	4.05	.90	มาก
10. มีระบบและกลไกช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนอ่อนหรือมีปัญหาในการเรียน	4.43	.78	มาก	4.02	.96	มาก
โดยรวม	4.41	.46	มาก	3.98	.81	มาก

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรโดยรวมในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ และนักศึกษาทุกคนมีความเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร โดยนักศึกษามีความคิดเห็นว่าวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1 และ 2 มีประโยชน์สำหรับวิชาชีพมากที่สุด เพราะเป็นวิชาพื้นฐานหลักที่สำคัญ

ของการเรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรทางการแพทย์อื่นๆ เช่น แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ ส่วนวิชาที่นักศึกษาให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือ วิชาปฏิบัติการบริหารการพยาบาล ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษามองว่าการบริหารยังเป็นเรื่องที่ไกลตัว จึงให้ความสำคัญน้อย

ผลการวิจัยพบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านผู้สอนโดยรวมในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ หลากหลาย ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้สอนมีพันธกิจหลายด้าน ทั้งการสอน การวิจัย

การบริหารวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งต้องสำรวจกิจกรรมต่างๆ ที่วิทยาลัยฯ และหน่วยงานภายนอกจัดขึ้น จึงขาดการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ

ผลการวิจัยพบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านผู้เรียนโดยรวมในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นสิ่งสำคัญที่พยาบาลทุกคนต้องมีในระดับสูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน สอดคล้องกับการศึกษาของพรเพชร คำสวัสดิ์ (2558) ที่ศึกษาการทำงานเป็นทีมและจิตบริการที่พยากรณ์ผลการปฏิบัติงานของพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารไทย พบว่าการทำงานเป็นทีมและจิตบริการมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งภาษาอังกฤษกับการเรียนการสอนของไทยนั้นเป็นปัญหาสำคัญที่มีการแก้ไขมานาน และยังคงเป็นปัญหาอยู่จนถึงปัจจุบัน ดังการศึกษาของนิตยา วิวงศ์ (2550) ที่พบว่าการสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียนไทยเป็นเรื่องง่าย แต่มีความยากในบางประเด็น เช่น ลักษณะนิสัยบางอย่างของนักเรียนไทย ระบบการศึกษาของไทย วิธีการสอน การจัดการห้องเรียน การบริหารงานของโรงเรียน และความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ผลการวิจัยพบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนโดยรวมในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ วิธีที่ใช้สอนในรายวิชาภาคทฤษฎี (แบบบรรยาย) ซึ่งแม้ว่าการสอนแบบบรรยายจะมีข้อเสียคือ ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย วิธีการสอนไม่สามารถสนองตอบความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ ความรู้ที่ได้รับจากการฟังเพียงอย่างเดียวอาจลืมนง่าย เพราะเป็นความทรงจำที่ไม่ถาวร แต่ผู้สอนส่วนใหญ่และการสอนในแทบทุกระดับก็ยังคงใช้วิธีการสอนแบบบรรยายกันอยู่

เป็นจำนวนมาก เพราะการบรรยายเป็นการพูด บอก เล่า และอธิบายเนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน (ทศนา เขมมณี, 2544) ส่วนในรายวิชาภาคปฏิบัติ วิธีที่ใช้สอนมากที่สุดคือ แบบนิเทศ เมื่อนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานในแหล่งฝึก จะมีอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นผู้สอนและดูแล โดยบทบาทของอาจารย์คือ การนิเทศ คอยให้คำแนะนำปรึกษา และช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อเกิดปัญหา เพื่อให้การฝึกปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยพบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการประเมินผลโดยรวมในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การประเมินโปร่งใส ยุติธรรม สอดคล้องกับมคอ. ซึ่งหลักสำคัญของการวัดและประเมินผล คือ ต้องมีความถูกต้อง เหมาะสม และยุติธรรม เพราะผลการประเมินจะถูกนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน รวมทั้งนำไปแก้ไข ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยรวมในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดข้อหนึ่งคือ ให้มีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะจากรายวิชาไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ระบุให้มีการนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และเป็นข้อมูลนำไปปรับปรุงหลักสูตร (วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี, 2559)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยฯ ควรนำผลการวิจัยทั้งด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุน และด้านการประเมินผล ไปเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงรายวิชาตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของทุกภาควิชาในวิทยาลัยฯ เพื่อให้มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นภาพรวมของหลักสูตร และศึกษาวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดมโนภาพ เข้าใจได้ง่าย ไม่น่าเบื่อ

เอกสารอ้างอิง

ทิตนา เชมมณี. (2544). 14 วิธีการสอน สำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
นิตยา วิวงศ์. (2550). ความเชื่อของครูผู้เป็นเจ้าของภาษาอังกฤษเกี่ยวกับความยากในการสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

พรเพชร คำสวัสดิ์. (2558). การทำงานเป็นทีมและจิตบริการที่พยากรณ์ผลการปฏิบัติงานของพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. (2559). รายงานผลการดำเนินการหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (มคอ.7) ปีการศึกษา 2557. จันทบุรี: ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). นโยบายการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.